

Fremsat den 25. oktober 2006 af kirkeministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi og lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager

(Finansiering af præstestillinger m.v.)

§ 1

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 376 af 28. april 2006, foretages
følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 7 som nyt num-
mer:

»8) Refusion til fællesfonden for løn, godtgørel-
se, pensionsbidrag m.v. til præstestillinger,
som ikke finansieres som nævnt i § 20,
stk. 2, efter bestemmelser fastsat af kirkemi-
nisteren.«

Nr. 8 – 16 bliver herefter nr. 9 – 17.

2. § 20, stk. 2, 2. pkt., ophæves, og i § 20, stk. 2,
3. pkt., der bliver § 20, stk. 2, 2. pkt., udgår »og
2.«

§ 2

I lov nr. 336 af 14. maj 1992 om domstolsbe-
handling af gejstlige læresager foretages følgen-
de ændringer:

1. I § 1 ændres »præst« til: »eller overenskomst-
ansat præst«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft 1. januar 2007.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 1, nr. 2, om omlæg-
ning af finansieringen af løn til præster, der er
ansat til betjening af institutioner eller grupper af
personer, for hvilke der ikke er oprettet menig-
hedsråd, finder anvendelse fra finansåret 2007.

§ 4

Forslag om revision af § 1, nr. 1, om lokal fi-
nansiering af præsteløn fremsættes for Folketin-
get i folketingsåret 2012/2013.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.
Loven kan ved kgl. anordning sættes i kraft for
Færøerne med de afvigelser, som de særlige fær-
øske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Præstestillinger i folkekirkens finansieres i dag på forskellig vis.

Løn til provster og præster finansieres som hovedregel sådan, at 60 % af udgiften betales af folkekirkens fællesfond, mens 40 % betales af staten, jf. lov om folkekirkens økonomi § 20, stk. 2, 1. pkt. (Økonomiloven).

Herfra gælder dog den undtagelse, at lønninger til præster, der er ansat med henblik på betjening af institutioner eller grupper af personer, for hvilke der ikke er oprettet menighedsråd (særpræster), finansieres af fællesfonden, jf. lov om folkekirkens økonomi § 20, stk. 2, 2. pkt. Særpræstestillinger er oprettet til præstelig betjening af blandt andet uddannelsesinstitutioner, sygehuse, fængsler og andre institutioner eller særlige grupper af personer.

Denne sondring betyder, at lønudgifterne til betjeningen af sognemenighederne finansieres med en 40/60-fordeling mellem staten og fællesfonden, mens udgifter til løn til præster på institutioner o. lign. betales fuldt ud af fællesfonden.

I 2006 er der budgetteret med i alt 2010 årsværk for præster, herunder provster. Disse er fordelt med 1910 årsværk som sognepræst/provst og 100 årsværk som særpræst.

De nævnte præster ansættes af kirkeministeren efter bestemmelserne i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.m. (Ansættelsesloven).

Herudover er der siden 2005 ved dispensationer givet tilladelse til, at der oprettes nye præstestillinger, som finansieres af de lokale kirkekasser. Der er p.t. givet i alt seks tilladelser til dette. Ansættelse i disse stillinger er også sket efter ansættelseslovens regler.

De nævnte forsøg er imidlertid ikke de eneste eksempler på, at stillinger som præst i folkekirken finansieres på anden måde end beskrevet i økonomilovens § 20, stk. 2. Valgmenighedspræster, præsterne på Rigshospitalet og i de lukkede fængsler, præsterne ved Kolonien Filadelfia, Skt. Lukas Stiftelsen og Dia-

konissestiftelsen samt præsterne under Danske Sømands- og Udlandskirker finansieres således på anden vis.

Lønnen til disse præster, der ikke er ansat efter ansættelseslovens bestemmelser, finansieres på forskellig vis. Valgmenighedspræster finansieres således af private midler, hvilket også gør sig gældende for præsterne ved Kolonien Filadelfia, Skt. Lukas Stiftelsen og Diakonissestiftelsen. Den private finansiering gør sig også delvist gældende for præsterne under Danske Sømands- og Udlandskirker, idet der dog via finanslovens § 22 ydes tilskud til aflønning af sømandspræster og assistenter.

Fængselspræsterne hører under Justitsministeriets ressortområde. Lønudgiften til disse præster afholdes af Justitsministeriet. Præsterne ved Rigshospitalet aflønnes af Rigshospitalet.

De nævnte præster betragtes som præster i folkekirken. Hermed menes, at præsterne er underlagt biskoppeligt tilsyn.

Hensigten med dette lovforslag er at sikre, at finansieringen af de stillinger, hvor ansættelse sker efter ansættelseslovens bestemmelser, er så gennemsigtig som mulig samtidig med, at den decentralisering af folkekirkens økonomi, som har fundet sted de senere år, fortsættes.

Lovforslaget indeholder derfor to hovedpunkter:

- Menighedsrådene får adgang til at finansiere præstestillinger ud over dem, der finansieres af fællesfonden og staten, men således, at de pågældende ansættes af kirkeministeren efter ansættelseslovens bestemmelser.
- Den særlige finansieringsform for særpræstestillinger afskaffes, sådan at alle præstestillinger, der finansieres centralt, finansieres på samme vis – dvs. med en 40/60-fordeling mellem finansloven og fællesfonden.

Herudover foreslås reglerne om domstolsbehandling af gejstlige læresager ændret sådan, at disse regler også kommer til at gælde for overenskomstansatte præster. Hensigten er at sikre, at overenskomstansatte

præsters forkyndelse er underlagt samme vilkår som tjenestemandsansatte præster.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Mulighed for lokal finansiering af præsteløn

I folketingssamlingen 2005/06 fremsatte kirkeministeren et forslag til ændring af lov om folkekirkens økonomi, som blandt andet skulle give mulighed for lokal finansiering af præstestillinger¹⁾.

Da forslaget om lokal finansiering af præstestillinger havde en sammenhæng med den debat om opgavefordelingen mellem sogn, provsti og stift, som den af kirkeministeren nedsatte strukturarbejdsgruppe satte i gang i januar 2006, blev den nævnte ændring af lov om folkekirkens økonomi udsat til senere behandling ved ændringsforslag af 20. februar 2006.

Med dette lovforslags § 1, nr. 1, bliver forslaget om, at der skal være mulighed for lokal finansiering af præstestillinger, genfremsat.

Med denne genfremsættelse ønsker regeringen at styrke kompetencerne til at disponere lokalt. Det forhold, at menighedsrådene har frihed til at disponere midler til ansættelse af kirkefunktionærer, men ikke til præster, har ført til en skæv udvikling i folkekirken. Således har der fra 1996 til 2005 været en vækst i de reale udgifter til kirkefunktionærer på ca. 20 %, mens udviklingen i de reale udgifter til præster har været ca. 4 %.

Det har gennem årene været kritiseret, at menighedsråd ikke har haft mulighed for at opprioritere den præstelige betjening i sognene, men udelukkende har kunnet prioritere »mursten« eller kirkefunktionærer. Dette har bl.a. betydet ansættelse af sognemedhjælperne som en slags erstatning for den præst, det ikke var muligt at ansætte.

Der er endvidere gennem de senere år i øget omfang opslået og besat stillinger, der kombinerer en ansættelse som præst med en ansættelse som sognemedhjælper.

Både Den danske Præsteforening og Foreningen af Sognemedhjælperne i Danmark har udtrykt bekymring over denne udvikling. I en henvendelse til kirkeministeren fra marts 2005 har de to foreninger således pegt på, at disse kombinerede stillinger som præst/sognemedhjælper er en problematisk måde at løse behovet for flere præstestillinger på. En person, der er ansat i en kombinationsstilling, vil altid have to arbejdsgivere – nemlig Kirkeministeriet og menighedsrådet. Disse er ud fra almindelige ansættelsesregler nemme at skille, men det er foreningernes erfaring, at stillingerne i det daglige arbejde er umulige at skille fra hin-

anden, idet der er sammenfaldende profil, blandt andet inden for kirkelig undervisning og diakoni.

Det kan endvidere anføres, at såfremt der bliver tale om afsked fra den ene del af stillingen, vil det i realiteten gøre ansættelsen i den tilbageværende del af stillingen uholdbar.

Kirkeministeriet har med hjemmel i dispensationsbestemmelsen i lov om menighedsråd § 43 i seks tilfælde givet tilladelse til, at der kunne oprettes præstestillinger finansieret af lokale midler.

Der er tale om forsøgsordninger af varierende længde, hvor Kirkeministeriet er ansættelsesmyndighed, og hvor ansættelse foretages efter indstilling fra menighedsrådet, jf. bestemmelserne i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.m.

Med dette lovforslags § 1, nr. 1, gives der en generel mulighed for, at menighedsrådene kan finansiere løn, pensionsbidrag og godtgørelser til overenskomstsansatte sognepræster i nye stillinger oprettet af kirkeministeren efter ansøgning fra menighedsråd og med tilslutning fra provstiudvalg og biskop. Herved imødekommes ønsket om at kunne tilføre yderligere præsteressourcer, ligesom de ovenfor nævnte problemer med kombinationsstillingerne undgås.

Forslaget er en ren finansieringsbestemmelse. Forslaget berører således ikke biskoppernes ret og pligt til gennem fordelingen af de stillinger, der finansieres af finansloven og fællesfonden, at sørge for, at samtlige områder af landet har den nødvendige gejstlige betjening. Biskoppernes pligt hviler på delegation fra kirkeministeren, og biskoppen skal ved fordelingen af stillingerne både tage hensyn til kirkens behov og demografiske forhold.

Den foreslåede bestemmelse vedrører alene nye stillinger ud over det antal stillinger, der finansieres af staten og fællesfonden, og som fastsættes på de årlige finanslove. Aktuelt har biskopperne i 2006 ansvaret for fordelingen af 2010 årsværk fordelt med 1910 sognepræster/provster og 100 særpræster. Dette forslag vedrører således alene stillinger ud over disse stillinger.

For at skabe sikkerhed for den budgetmæssige dækning af udgifterne til lokal finansiering af en præstestilling er det en forudsætning, at provstiudvalget kan anbefale, at der oprettes en sådan stilling.

Biskoppen har det gejstlige tilsyn med stiftets præster og menigheder og har som nævnt ansvaret for fordelingen af de gejstlige ressourcer i stiftet. Det vil derfor tillige være en forudsætning, at biskoppen kan anbefale oprettelsen af en sådan lokalt finansieret præstestilling, herunder stillingens nærmere indhold. Det bør indgå som et element i biskoppens vurdering, om

der gennem en årrække har været ønsker om fx nye aktiviteter i sognet, som ikke umiddelbart kan opfyldes inden for den almindelige præstebevilling.

For at tilgodese præstens forkyndelsesfrihed og biskeoppens tilsyn samt hensynet til, at der ikke bliver præster med forskellig ansættelsesmyndighed, skal alle de eksisterende regler om indstilling til, ansættelse i, tilsyn med og afsked fra præstestillinger anvendes også vedrørende disse præstestillinger med særlig finansiering. Dette betyder bl.a., at kirkeministeren er ansættelsesmyndighed. Ansættelse i disse stillinger vil ske på overenskomstvilkår.

Når der oprettes en lokalt finansieret stilling, er det menighedsrådet, der har ansvaret for at sikre, at der er budgetmæssig dækning på kirkekassens budget til udgiften. Menighedsrådet er således - som ved andre nye aktiviteter - forpligtet til at sørge for at budgetteret med tilstrækkelige midler til aflønning af præstestillingen også ud over det aktuelle budgetår.

Den nye finansieringsform kan anvendes af et menighedsråd alene eller af flere råd i forening.

I forbindelse med høringen over forslaget i folketingssamlingen 2005/06 (L 74) var der nogle høringsvar – herunder svaret fra Den danske Præsteforening og Danmarks Provsteforening – der udtrykte betænkelighed ved muligheden for tidsbegrænset ansættelse. En tidsbegrænset ansættelse kan således efter Præsteforeningens mening let få karakter af prøveansættelse og dermed risiko for indskrænkning i forkyndelsesfriheden. For at imødekomme denne kritik vedrører det nu fremsatte forslag alene fastansættelser.

Præsteforeningen har i sit høringssvar til dette lovforslag tilsluttet sig, at ansættelsen ikke tidsbegrænses. Landsforeningen af Menighedsråd har også tilsluttet sig forslaget, men havde dog gerne set, at der med lovforslaget også var blevet givet mulighed for en tidsbegrænset ansættelse.

Det skal bemærkes, at den manglende mulighed for tidsbegrænset ansættelse antagelig vil reducere antallet af nye præstestillinger, der finansieres af lokale midler.

Muligheden for lokal finansiering af præsteløn forventes ikke at få væsentlig økonomisk betydning for de lokale kirkelige kasser. Forslaget giver således et sogn, hvor menighedsrådet mener, at der er behov for at opprioritere evangeliets forkyndelse, og hvor man samtidig er villig til at bruge færre penge på andre ting, mulighed for det. Forslaget er derimod ikke et signal om, at folkekirkens samlede udgifter bør stige.

Med henblik på en samlet vurdering af ordningen er der indsat en revisionsbestemmelse, jf. lovforslagets § 4, således at kirkeministeren forpligtes til at frem-

sætte lovforslag om revision af reglerne om lokal finansiering af præsteløn i folketingsåret 2012/2013.

2.2. *Ens finansieringsform for samtlige præstestillinger som finansieres centralt*

Sognepræsters løn er finansieret med 60 % af folkekirkens fællesfond og med 40 % af staten, jf. lov om folkekirkens økonomi § 20, stk. 2, 1. pkt. Løn til præster, der betjener institutioner eller grupper af personer, for hvilke der ikke er oprettet menighedsråd (særpræster), finansieres 100 % af fællesfonden, jf. lov om folkekirkens økonomi § 20, stk. 2, 2. pkt.

Særpræstestillinger er oprettet til præstelig betjening af blandt andet uddannelsesinstitutioner, sygehuse, fængsler og andre institutioner eller særlige grupper af personer.

Disse stillinger har oprindeligt været finansieret på samme måde som sognepræstestillinger. Fra finansåret 1998 er særpræster imidlertid blevet finansieret fuldt ud af fællesfonden. Dette var en følge af lov nr. 420 af 10. juni 1997,²⁾ hvorved den gældende bestemmelse i § 20, stk. 2, 2. pkt., blev indført. Lovændringen blev gennemført på baggrund af Betænkning nr. 1327/1996 om budgetlægning for kirkekasserne m.v. og havde til formål at forskyde fordelingen af finansiering af præstestillinger mellem staten og fællesfonden, således at fællesfonden samlet kom til at finansiere en større andel. Herved kunne antallet af præstestillinger øges, uden at dette førte til en forøgelse af statens tilskud til præsteløn.

Erfaringerne i den mellemliggende periode har imidlertid vist, at ordningen ikke er hensigtsmæssig. Forskellen på finansieringen af stillinger som sognepræst henholdsvis særpræst betyder, at præstestillingens indhold i nogle tilfælde bliver bestemt af, hvordan den bliver finansieret, og ikke af, hvad der lokalt er behov for. Den nuværende ordning sikrer således ikke den bedste betjening af folkekirkens medlemmer.

For til en vis grad at imødegå dette problem er der i de senere år blevet etableret præstestillinger, der er sammensat af en kvote på fx 50 % særpræst og 50 % sognepræst. For disse sammensatte stillinger har ordningen imidlertid vist sig vanskelig at administrere i praksis på grund af forskellen i finansiering af de to dele af stillingen.

Der er for 2006 budgetteret med 2010 årsværk for præster, herunder provster, som er fordelt med 1910 sognepræster/provster og 100 særpræster. De 100 årsværk som særpræst er imidlertid som følge af nævnte sammensatte stillinger fordelt på et større antal præstestillinger.

Lovforslagets § 1, nr. 2, indebærer, at stillinger som særpræst igen finansieres på samme måde som sognepræstestillinger, således som det var tilfældet indtil 1998. Det foreslås således, at der igen skal være en ensartet finansieringsmodel for alle centralt finansierede præster i folkekirken, hvor 60 % af lønnen finansieres af folkekirkens fællesfond og 40 % af staten. Den foreslåede ændring vedrører de 100 årsværk som særpræst, der i dag er finansieret fuldt ud af fællesfonden.

Lovforslaget ændrer ikke ved biskoppernes ansvar for ved fordeling af præstestillinger at sikre, at samtlige områder af landet har den nødvendige gejstlige betjening. Forslaget giver imidlertid biskopperne bedre muligheder for at fastsætte stillingsindholdet efter menighedens behov, herunder behovet for betjening af sygehuse, fængsler og andre institutioner mv.

Det er ikke hensigten med lovforslaget, at antallet af stillinger, hvortil menighedsrådene har indstillingsret, jf. lov om ansættelse i stillinger i folkekirken §§ 8, 11 og 13, skal ændres. Kirkeministeriet vil følge udviklingen gennem indhentning af oplysninger fra biskopperne om fordelingen af stillingerne, samt om nødvendigt gennem regelfastsættelse sikre fastholdelsen af antallet af stillinger, hvortil menighedsrådene har indstillingsret.

2.3. Domstolsbehandling af gejstlige læresager mod overenskomstansatte præster

Det følger af ordlyden til § 1 i lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager, at loven udelukkende finder anvendelse på sager, der indbringes for præstetretten eller bisperetten med påstand om, at en tjenstemandsansat præst, provst eller biskop i forkyndelsen eller på anden lignende måde har tilsidesat folkekirkens bekendelsesgrundlag.

I forbindelse med behandlingen af lovforslag L 74 Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi (Finansiering af nye præstestillinger, forenkling og bedre styring af fællesfonden m.v.) blev det påpeget, at det er uhensigtsmæssigt, at overenskomstansatte sognepræster ikke er omfattet af lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager. Se bl.a. kirkeministerens svar af 20. februar 2006 på spørgsmål 8 fra Folketingets kirkeudvalg (KIU L 74 – svar på spm. 8 og ændringsforslag fra kirkeministeren).

Baggrunden herfor er, at der på tidspunktet for vedtagelsen af lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager var få overenskomstansatte sognepræster, og at deres ansættelsesforhold var af løsere karakter.

I dag (medio 2006) er der 140 årsværk som overenskomstansat sognepræst, hvis forkyndelsesfrihed således har en ringere beskyttelse end de tjenstemandsansatte.

Det foreslås med dette lovforslags § 2, nr. 1, at anvendelsesområdet for lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager ændres, således at den fremtidigt vil omfatte både tjenstemandsansatte og overenskomstansatte sognepræster.

Loven vil fortsat kun omfatte præster, provster og biskopper i folkekirken, som har Kirkeministeriet som ansættelsesmyndighed. Dermed omfattes i første omgang sognepræsterne, ligesom også fængselspræsterne vil være omfattet af loven (også for de lukkede institutioner, da Kirkeministeriet er ansættelsesmyndighed, selv om lønindplacering og lønafholdelse foretages af Direktoratet for Kriminalforsorgen). Andre særpræster i folkekirken med Kirkeministeriet som ansættelsesmyndighed, herunder hospitalspræster, døvepræster m.v., vil ligeledes være omfattet.

De lokalt finansierede præster, der er omfattet af dette lovforslags § 1, nr. 1, vil være omfattet, da de har Kirkeministeriet som ansættelsesmyndighed.

En række præstestillinger vil fortsat ikke være omfattet af lovens anvendelsesområde. Det gælder naturligvis først og fremmest præster i trossamfund udenfor folkekirken, men f.eks. også præster i folkekirkens valgmenigheder.

3. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

3.1. Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Omlægningen af finansieringen af de centralt finansierede præstestillinger betyder en årlig merudgift for staten til præsteløn på 16,4 mio.kr. fra og med 2007, idet staten efter forslaget skal betale 40 % af lønnen til særpræster.

Denne merudgift finansieres af en reduktion på 16,4 mio.kr. af bevillingen til kompensation af folkekirken for anden lovgivnings provenuvirkning for kirkeskatten.

Ændringerne er indbudgetteret på forslag til finanslov for 2007.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for regionerne eller kommunerne.

3.2. Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for stat, regioner eller kommuner.

3.3. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

3.4. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

3.5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

3.6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

3.7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

3.8. Økonomiske konsekvenser for de kirkelige kasser

Lovforslagets § 1, nr. 1, om muligheden for lokal finansiering af præsteløn forventes ikke at få væsent-

lig økonomisk betydning for de lokale kirkelige kasser, idet det må forventes, at præstestillingerne vil erstatte allerede eksisterende stillinger som kirkefunktionær eller modsvares af besparelser på andre budgetposter. Der påføres ikke de lokale kasser nogen nye udgifter ved forslaget, da der alene er tale om en mulighed.

Lovforslagets § 1, nr. 2, om centralt finansierede præstestillinger indebærer en mindreudgift for folkekirkens fællesfond til præsteløn på 16,4 mio. kr. Finansieringen af statens udgift indebærer, at kompensationen til folkekirken nedsættes med 16,4 mio. kr. Forslaget er således neutralt for folkekirkens økonomi set under ét. På fællesfondens budget for 2007 nedsættes landskirkeskatten med 16,4 mio. kr., således at der til trods for nedsættelsen af kompensationen kan opnås et uændret provenu for de lokale kasser inden for en samlet set uændret kirkeskat.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Merudgift for staten på 16,4 mio. kr., som finansieres ved tilsvarende nedsættelse af statens kompensation til folkekirken	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

5. Hørte myndigheder

Lovforslaget har i september 2006 været sendt til høring hos følgende:

Biskopperne, stiftsøvrighederne, Landsforeningen af Menighedsråd, Den danske Præsteforening, Danmarks Provsteforening og budgetfølgegruppen vedrørende fællesfondens drift.

Der er modtaget høringssvar fra:

Biskoppen og stiftsøvrigheden over Københavns Stift, stiftsøvrigheden over Helsingør Stift, biskoppen

over Roskilde Stift, biskoppen og stiftsøvrigheden over Lolland-Falsters Stift, biskoppen og stiftsøvrigheden over Fyens Stift, stiftsøvrigheden over Aalborg Stift, stiftsøvrigheden over Viborg Stift, stiftsøvrigheden over Århus Stift, biskoppen over Haderslev Stift, Den danske Præsteforening, Danmarks Provsteforening, Landsforeningen af Menighedsråd, Budgetfølgegruppen vedr. fællesfondens drift, Kirkeligt Samfund, Menighedsråd for Treenighedssogn, Esbjerg og Henrik Murmann.

Høringssvarene er beskrevet i høringsnotatet, som er fremsendt til Folketingets Kirkeudvalg i forbindelse med lovforslagets fremsættelse.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med bestemmelsen åbnes der mulighed for, at menighedsrådene – ud over de stillinger, som finansieres af staten og fællesfonden – får mulighed for at opprioritere den gejstlige betjening gennem lokal finansiering af nye præstestillinger. Det antal stillinger, der i dag finansieres af staten og fællesfonden, vil fortsat blive finansieret på denne måde.

Der er alene tale om en finansieringsbestemmelse.

Da Kirkeministeriet er ansættelsesmyndighed, skal stillinger oprettes af Kirkeministeriet efter ansøgning fra menighedsråd og med tilslutning fra provstiudvalg og biskop.

For at tilgodese præstens forkyndelsesfrihed og biskoppens tilsyn samt hensynet til, at der ikke bliver præster med forskellig ansættelsesmyndighed, skal alle de eksisterende regler om indstilling til ansættelse i, tilsyn med og afsked fra præstestilling også anvendes vedrørende disse præstestillinger med særlig finansiering. Det betyder bl.a., at kirkeministeren er ansættelsesmyndighed.

Menighedsrådene vil være forpligtet til at bruge FLØS (Folkekirkens LønService) til udbetaling af løn m.v.

Ansættelsen sker på overenskomstvilkår.

For så vidt angår uansøgt afsked bemærkes, at afskeden skal være sagligt begrundet. Uansøgt afsked kan alene ske, når en af de almindelige afskedigungsgrunde – fx sygdom eller tilsidesættelse af dekorum – foreligger eller ved bevillingsmangel. Dette svarer til de krav, der gælder for afsked af andre ansatte – herunder præster, der finansieres af finansloven/fællesfonden.

Hvis afskeden begrundes med bevillingsmangel, vil der blive stillet krav om, at det skal være dokumenteret, at der faktisk foreligger bevillingsmangel. Dette vil ske gennem en udtalelse fra provstiudvalget.

Det forudsættes ved forslaget, at hvis stillingen nedlægges som følge af bevillingsmangel, vil der ikke igen kunne oprettes en lokalt finansieret præstestilling

i det pågældende pastorat, medmindre de økonomiske forhold i pastoratet har ændret sig. Provstiudvalget skal bekræfte dette.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.

Til nr. 2

Med lovforslaget ophæves forskellen på finansieringen af sognepræster og særpræster, således at fællesfonden dækker 60 % og staten 40 % af alle centralt finansierede præstestillinger i folkekirken.

Endvidere foretages en teknisk ændring som konsekvens af forslaget om den ændrede finansiering.

Til § 2

Til nr. 1

Bestemmelsen indebærer, at lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager fremover også finder anvendelse for overenskomstansatte præster. Hermed finder loven anvendelse for samtlige præster, der har Kirkeministeriet som ansættelsesmyndighed, uanset om stillingen finansieres af staten og fællesfonden eller af lokale midler.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Til § 3

Loven træder i kraft 1. januar 2007.

Bestemmelsen i § 1, nr. 2, om omlægning af finansieringen af løn til præster, der er ansat til betjening af institutioner eller grupper af personer, for hvilke der ikke er oprettet menighedsråd, finder anvendelse fra finansåret 2007, jf. lovforslagets § 3, stk. 2.

Til § 4

Med henblik på en evaluering af forslaget i § 1, nr. 1, om lokal finansiering af præstestillinger foreslås det, at denne bestemmelse revideres i folketingsåret 2012/2013.

Til § 5

Bestemmelsen fastlægger lovens territoriale anvendelsesområde og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Med bestemmelsen sikres det, at loven ved kgl. anordning kan sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de særlige færøske forhold tilsiger.

- ¹⁾ L 74 – Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi (Finansiering af nye præstestillinger, forenkling og bedre styring af fællesfonden m.v.). Fremsat skriftligt den 16. november 2005, Till.A 2155, lovforslaget som fremsat Till.A 2128, 1. behandling 30. november 2005 FF 1705, betænkning 22. februar 2006 Till.B 518, 2. behandling 2. marts 2006 FF 4450, 3. behandling 14. marts 2006 FF 4623, lovforslaget som vedtaget Till.C. 335.
- ²⁾ L 138 - Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi. (Budgetprocedure, kirkebladsudgifter, finansiering af præstestillinger, oprettelse af provstiuvalgskasse m.v.). Fremsat skriftligt 22/1 97 Till.A 3126, lovforslaget som fremsat Till.A 3104, 1. behandling 29/1 97 FF 3652, betænkning 30/4 97 Till.B 785, 2. behandling 14/5 97 FF 6937, 3. behandling 16/5 97 FF 7200, lovforslaget som vedtaget Till.C 427.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 2. ---

§ 20. ---
Stk. 2. Statskassen yder herudover et årligt tilskud til fællesfonden svarende til 40 % af fællesfondens udgifter til lønninger til provster og præster. Ved opgørelsen af fællesfondens udgifter til lønninger til provster og præster bortses fra de udgifter, som vedrører betjening af institutioner eller grupper af personer, for hvilke der ikke er oprettet menighedsråd. Det antal stillinger, der finansieres som nævnt i 1. og 2. pkt., fastsættes på de årlige finanslove.

§ 1. Loven finder anvendelse på sager, der indbringes for præsteretten eller bisperetten med påstand om, at en tjenestemandsansat præst, provst eller biskop i forkyndelsen eller på anden lignende måde har tilsidesat den danske folkekirkes bekendelsesgrundlag (læresager).

§ 1

I lov om folkekirkens økonomi, jf. lovbekendtgørelse nr. 376 af 28. april 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1*, indsættes efter nr. 7 som nyt nummer:

»8) Refusion til fællesfonden for løn, godtgørelse, pensionsbidrag m.v. til præstestillinger, som ikke finansieres af statskassen eller fællesfonden, efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren.«

Nr. 8 – 16 bliver herefter nr. 9 – 17.

2. § 20, *stk. 2, 2. pkt.*, ophæves, og i § 20, *stk. 2, 3. pkt.*, der bliver § 20, *stk. 2, 2. pkt.*, udgår »og 2.«

§ 2

I lov nr. 336 af 14. maj 1992 om domstolsbehandling af gejstlige læresager foretages følgende ændringer:

1. I § 1 ændres »præst« til: »eller overenskomstansat præst«.